

૪૮૪૫ આરમઘતિ અને તરોમઘતિ

યાને

નમનતાઈ અને મગફરી

ઉપર

દસ્તુર પેશોતનજ બેહરામજ સંજાણાએ

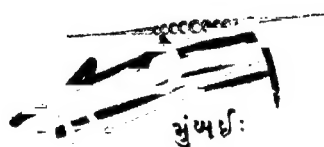
મરહુમ શેઠ હારમજજ બેહમનજ વાડીઆજનાં

આતશબેહરામ સાહેબની

૬૨ મા વરરાની સાલગરેહને દીને જરાનની મજલસમાં કાઢિલી

વ અ ઝ.

શબ ૧૩ મા માહ ૨ જો રાહેનશાહી સને ૧૨૬૧ યજદજરદી.

મુખર્ષ:

અમુકેશન સોસાયટીના છાપખાનામાં છાપુછે.

સને ૧૨૬૧ યજદજરદી.

સને ૧૮૬૧ ઇસવી.

૪૮૪૫

અર્ધપૂર્ણ ચંદ્ર ૧૧૪

નેક એતેકાદના જરથોશ્તી ગ્રહસ્થો,

. પાક દાદારની બખ્શેશથી આજ રોજે મરહુમ શેઠજી સાહેબ હોરમજી બેહમનજી વાડીઆજીની નઈઅંતે આપણી જરથોશ્તી શમસ્ત અનનુમનને અશો અહુરમજદના પાક નુરની હુજુરમાં બંદગી કરવા તથા ભલી મોરાદ આહવા સારૂ, આઅે પાક મકાન આતે તખ્તનશીન કીધેલા આતશબેહરામ સાહેબને દૃઢ મું વરશ પુરું થઇને દર મું વરશ શરૂ થયુંછે, તે સરવે હુમદીન મજદયસનાનોને આબાદી, ખુશવક્તી અને નેકબખ્તી ભરેલું ગુજરે! તે સરવે શક્તીવાન અશો અહુરમજદ આપણા ટોળામાં અરસપરસની મોહબત, દોસ્તી અને સલાહ સંબંધનો વધારો કરે! અને આપણી કોમમાંથી હસદ, અદેખાઈ, વેર, દુશમની અને આપમતલબને દુર કરે! બખ્શે તમોને તે દયાલુ દાદાર આરમઈતિના નેક ગુણથી મિનોઈ અને ગેતીને લગતી બંદગી અને તાબેદારી, બેહુ જોહાનનું પાઅેદાર સુખ, નેકી સાથની ઈજ્જત અને તારીફ લાયક હુશમત અને નેકનામી!

અવરતા કલામ.

ફાલગુણીયે ફાલગુણીયે સુભદ્રા (૩)

સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા ફાલગુણીયે

સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા

સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા

સુભદ્રા સુભદ્રા

‘દીનને લગતી આતુરતાઈ, પરહેઝગારી, દીનને લગતી પુછપરછ, પાક નમનતાઈ, તે સાથે બલી સત્યતા, નેક દોઆંગાઝારી, નેકીથી મેલવેલી આબાદી, પ્રમાણીક ડારતી અને દોલતને અમો અંતઃ-કરણથી આહીએ છઈએ.’

સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા (૫)

સુભદ્રા સુભદ્રા સુભદ્રા

“માથવાણીના સખુનોની ખરકતથી મગફરી અને અભીમાની તનથી દેકે થએ!”

દીનદાર જરથોશ્તીઓ! તમારા આજના સવાબકાર મેલાવરાની જોગવાઈ લઈને આપણા જરથોશ્તી મજહબને લગતા ગુણગોષ્ઠી આરમંઘતિ યાને નમનતાઈના નેક ગુણ અને ગુણગોષ્ઠી તરેમ-ઘતિ યાને મગફરીના હરગુણ વીશે થોડાએક સખુનો મુખ્તેસરમાં જાહેર કરવાની હું આરજી રાખું છું, તે એવી હમેદથી કે તમે હમદીનોમાં નમનતાઈનો બલો ગુણ હમેશાં જોડાએલો રેહ, અને અભીમાની યા મગફરીનો ખુરો ગુણ તમારામાંથી હમેશાં દેકે થાએ.

જણવું કે આપણી મજહબસની દીનનાં લખાણોમાં કદીમ ઇરાની-ઓના બલો ગુણનો એક નામ ગુણગોષ્ઠી છે, અને તે બલો

ગુણની પાક અવસ્થામાં જખમ વખાણ કીધેલી છે. એટલુંજ નહીં પણ આપણ જરથોશ્તીઓને તે બહો ગુણ પોતાની અંદર રાખવાથી અલીમાન તથા મગફરીના બદ ગુણને પોતાની અંદરથી દુર કરવા સારૂ અશો હોરમજદે આપણા પેગમબર જરથોશ્તના કલામોમાં કેટલાંએક ઉપીઆગી કરમોનો આપેલાં છે.

બહા જરથોશ્તીઓ ! આરમઝંતિના નેક ગુણથી પેગમબર અશો જરથોશ્તે પોતાના પાક ખોદાતાલાની તરફથી કેવી બખ્શેશો મેલવી હતી, તેનો તમો ખ્યાલ કરો. દાદાર હોરમજદ તરફ તે અશો પેગમબરની નમનતાર્થ સાથની જે આજેજ ઈજ્જતનેમાં આવેલા અહુનવર્ધતિ ગાથાના દરએક શ્લોકમાં આપણને મલે છે તે વાંચો, અને તે નમનતાર્થનો ગુણ આપણને અખત્યાર કરવાને કેટલું બધું શીખવે છે તે ઉપર વિચાર કરો. અંને પછી જુઓ કે જરથોશ્ત જેવા મહાન પુરૂષે પોતાની ખોહોલી શક્તિ છતાં જ્યારે પોતાના દાદગર અશો હોરમજદ તરફ, તેમજ પોતાના વખતના પાદશાહ વિશ્તાસ્પ તરફ, પોતાની દીન કબુલ રાખનારાઓ અને પોતાના ખેશીઓ તરફ પોતાના જે બહા ગુણનો વારંવાર ઉપયોગ કીધો છે, તો આપણે જેઓ તેનાથી ઘણી ઉતરતી શક્તિનહ માણવીઓ છઈએ તેઓને આપણી ગેતીની હસ્તીમાં મુશકેલીના દુનીઆઈ સખખો દુર રાખવા સારૂ આરમઝંતિનો બહો ગુણ કેટલો બધો અમુલ્ય થઈ પડવો જોઈએ. ગમે તે બોલથી એ બહા ગુણને સમજે, અને આરમઝંતિને નમનતાર્થ, બલમનસાર્થ, નમાજ કે તામેદારી કેહો; પણ આજે ગુણનો મુખ્ય અર્થ ટુંકમાં એવો છે કે આજે દુનીઆમાં આપણ આદમીઓ કેટલી શક્તિ ધરાવીએ છઈએ તેનો ટોલ આપણા મનમાં રાખી, ગેતીની હશમત કે મોટાઇને ટુંક જીંદગી માટેની ગણી, અશો હોરમજદની દરેક પેદાયશ તરફ નમનતાર્થ બનલાવી તે પેદાયશને એક અદના આદમી તરીકે આપણે મદદ કરવી.

આપણા જરથોશ્તી મજહબની કેળવણીથી પાક દાદારની પેદાયશ તરીકે તે કીરતારની બંદગી કરવાની, તેનો દર રાખવાની, અને તેની

તાબેદારી કરવાની જે આદતો આપણામાં શરૂ થાયછે, તે આદતોનું એક નીતીમાન ફલ એ નમનતાઈના બલો ગુણ છે. ખોદાવંદની સવ શક્તી આગલ આદમીઓ તરફ આપણે કટલા કમીના, કમશક્તિના અને લાચાર છઈએ, તે આપણે તે બલો ગુણથી સમજી શકીએ છઈએ. આરમ્ભતિ આંખે દુન્યામાં આપણને દરએક સુખને માટે તે સાહેબથી ઉમેદ રાખનારા બનાવે છે ; આપણા દરએક દુઃખના નીવારનને માટે તે રેહુમના સાહેબથી છુટકારો મેલવવાની ઓજર ખાહી કરનારા આપણે તેથી બનીએ છઈએ. આરમ્ભતિના વિચાર વગરની આપણી બંદગી પાક પુદાતાલાની હજીરમાં કણુલ થતી નથી. નમનતાઈ વગર તે આવંદથી આપણને ખરું સુખ મેલવવાની ઉમેદ રહેતી નથી. નમનતાઈ વગર અશો હોરમજદ આપણી ઉપર પુરતી રહેમ રાખતો નથી. નમનતાઈ વગર આપણું કોઈની દુઃખ તપવાનું નથી, અને આપણા દુઃખની અંદર જે અભિમાનીનો દુરગુણ છે તે બાહર નીકળતો નથી.

આરમ્ભતિથી પેદાના કરનાર અશો હોરમજદની, તેના એજ-મતી શક્તિ ધરાવનારા અમશાસ્પદો અને યજદોની, અને આપણા બલો નીઆગાનોના ફરોહરોની મેહુરબાનગી આપણે પોતા તરફ ખેંચી શકીએ છઈએ, અને તેઓ આપણા અંતઃકરણની નમનતાઈના બલો ગુણથી આપણી ઉપર આપણા સુખને માંટની નેક દુવા કરેછે.

આંખે દુન્યામાં આપણા માખાપને નમતા રહેવાની, આપણી ઉપર રક્ષકરતા તેમજ આપણા દીનના પેશવા દસ્તુર તરફ માનની નજરથી જોવાની, ટોલાના આંગેવાનોને ઘટતી તાજમ કરવાની, આપણા બાઈબંદોની સાથે, ખેશીઓની સાથે, અને આપણા હુમદીનો સાથે એકદીલ રેહવાની જે આપણી ખરી ફરજ છે, તે ફરજ આપણે નમનતાઈ વગર કોઈની પરકારે અદા કરી શકતા નથી. આપણને જનમ આપનાર, આપણું પાળણ કરનાર, આંખે દુન્યાના તરેહવાર દુઃખથી આપણો બચાવ કરીને આપણને બિધારનાર, તથા આપણને ઘટતી કેલવણી આપીને દુનીઆમાં

સંસારી સુખ આપનારા આપણા હૃતવંતાં માખાપોનો ખરો આભાર તેઓને નમતા રહેવાથી, તેઓનો મલાહુએ રાખવાથી અને તેઓની તાબેદારી કરવાથી આપણે માની શકશું. એટલુંજ નહીં પણ તે બલા ગુણથી આપણા બલાં માખાપો આપણાથી સંતોષ પામશે, પોતાની જીંદગીમાં દુઃખ વેઠીને આપણને પાલવાનો બદલો મેલવેલો સમજશે, ખરાં જીગરના ધ્યારથી આપણને આહુશે, અને આપણું બધું થવા પાક ખોદાતાલાની હજીરમાં દુવા માગશે, જે દુવા અશો હોરમજ્જ કણુલ રાખશે અને તેથી આજે દુનીઆમાં તેમજ બવિધની જીંદગીમાં આપણને ખરું સુખ મલશે.

નમનતાઈનો બલો ગુણ આદમીઓને દુન્યાને પેદા કરનાર અશો હોરમજ્જનો સંબંધ ધરાવનારા બનાવેછે, અને યજ્ઞ અમેશાસ્પદોના તેઓને દોસ્ત કરેછે. નમનતાઈ આજે દુન્યામાં આપણા મીત્રોનો વધારો કરેછે, રાજવંશીઓ, અકાબરો કે વચલે વાંધેના લોકોનો ધ્યાર અને મહોબત આપણી તરફ ખેંચેછે, તેથી દુનીઆમાં આપણને બલા માણસ તરીકેનો એલકાબ મલેછે, અને આજે દુનીઆની અને આવતી દુનીઆની નેકી હાંસલ થાએછે. નમનતાઈના બલા ગુણથી કોઈની સાથે ખુરાઈ કરવાનો વિચાર આવતો નથી, પણ કોઈનું બધું કરવાની હલત જરી રહેછે.

નમનતાઈથી માણસને ગુનાહથી દુર રહેવું, અને સવાબકારીથી પવિત્ર બનવું છે. નમનતાઈવાળું આદમી આજે દુનીઆના દુઃખને મેહન કરનારું, અંગ્રોમન્યુશના દુરગુણોને પોતાની અંદર નહીં પવસ કરનારું, આડે મારગે ચાલનારને સમજવટથી ખરે માર્ગે ચલાવનારું, અને દુન્યાના લોકોને નમનતાઈના વિચારથી સુખ આપનારું છે.

નમનતાઈ એ વગર દોલતે, વગર હુશમતે અને વગર હુકુમતે દુન્યામાં માણસની આખરનો વધારો કરેછે. નમનતાઈ એ દોલતમંદ અને હુકુમતવાળા માણસને તેની દોલત તથા હુકુમતને જોખ આપનારું, તથા લોકોમાં તેને દીપાવવાનું એક જ્વેર છે; જે વગર તેવા દોલતમંદ આદમીને દોલતથી કે તેની હુકુમતથી કશો પ્રકાશ કે નેકનામો મલતી નથી.

નમનતાઈના નેક ક્ષો ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે મેલવી શકાય છે, જે સમયને લીધે એક જરથોશ્તી પવિત્ર ખોદાઈ નુરની સામને ખંદગી કરતાં ખેઉ જોહાનમાં ઈજત વધારનારી નમનતાઈની અપ્ક્ષેશ પાક દાદાર પાસે મળે છે, અને તે વિશેના પાક અવસ્તા પઠે છે કે:—

د.د. ۶۲۰. د سدا (۱۰۰) د سدا. د سدا (۱۰۰)

[illegible]

“ઓ હોરમજદ ! તું મારો (હરેમનથી) બંધાવ કર, અને આરમ-
ઈતિની બખ્ષેશથી તું મારા આત્માને કહિવતમંદ બનાવ !”

નંક જરથોસ્તીઓ ! તમો ઉપલા પવિત્ર કલામોની સમજ મેલવવાથી જોઈ શકશો કે હરેમનથી આવે દુનિયામાં પોતાનો ખ્યાલ કરવા માફ પાક દાદારના નુરી કેબલાની હજુરમાં પહેલાં તે સાહેબ પાસે નમવાના યાને નમનતાઈના પવિત્ર ગુણની મદદ આપણે માગીએ છઈએ, કે જેથી હરેમનના સઘલા પુરા અને નાફરમાનીવાળા દુરગુણોને આપણે પોતાથી દુર રાખી શકીએ, અને જેમ હમોએ ઉપર જણાવ્યું તેમ અંધે જેહાનનું સુખ, દોલત અને ઈજત આપણે નેડીથી મેળવી શકીએ.

વાસંતે બલા હમદીન બાઈઓ ! તમો સાવધ રેહો, યવિત્ર નમનતાઈના સાથી થાઓ, અને સાથી નમનતાઈથી અશો હોર-મજ્જની, તેના એજમતી ઈજદ અમેશાસ્પંદોની, અને બલવંત અશો કરોહરની નેક દોસ્તી અને બલી દુવા મેલજો ! આએ દુનીઆમાં તમારા રાખ્યકરતાઓના, તમારા અકાબરોના, અને તમારા હમદીનોના બલાને કીજે નમનતાઈ સાથે નેકીના કામો અપત્યાર કરો !

હવે ઉપલા હારમજ્જી બલા ગુણની સામને થનારો દુરગુણ મગફળી, અભિમાન અથવા નાકરમાનીનો છે, જેને આપણા પાક

પેગમખરે ગુણગુણ તરોમઈતિનું નામ આપેલું છે. પાક અવસ્થામાં આવે દુરગુણને ધીકકારેલો છે. દહમના આકરીનગાનમાં આપણા મકાનથી તેને દુર કરવાની હમેશાં આપણે દુવા માગ્યે છઈએ. અરદીએહશત યશત પ્રમાણે માથવાણીથી તે દુર થઈ શકે છે. પતેત પશેમાનીની અંદર તેને ગુનાહ તરીકે ગણેલો છે. મગરૂરીની શરૂઆત જુરા મનની અંદરથી થયેલી છે, અને જુરાં મનવાણી શક્તિ અંગ્રોમન્યુશની અંદરથી નીકલેલી છે, તેથી અભીમાન અથવા મગરૂરીને આપણે હરેમનનો જુરા અવાસ સમજ્યે છઈએ.

જેનામાં અભીમાન છે, તેનો વિચાર પોતાના પેદા કરનારની તરફ. પોતાના માખાપ કે વડાની તરફ નમન કરવાનો નથી. પોતે કોણ છે, તે ક્યાંથી આવ્યો છે, પાછો કહાં જવાનો છે, અંન તેનું કામ આવે દુનીયામાં શું છે, તેની સમજ અભીમાનવાળાં ઈનસાનને રેહતી નથી. અભીમાનથી માણસ પોતાને બીજાઓથી મોટું કરી ગણે છે. દુનીયામાં બીજાઓને પોતાથી હલકા ગણી ધીકકારે છે. તે પોતાપાસની દોલત, માલમતા, હશમત, હકુમત અંન કોજની ઉપર સુસતાક રહી, પોતાની તરફ બીજાઓને નમતા જોવાની ઉમેદ રાખે છે, અને સર્વેમાં હુંજ મોટો છે હું એવો નાલાયક વિચાર ધરાવે છે; કારણ કે તેને મગરૂરીની ધુંઈની અંદર રોશનીવાલો નમનતાર્થનો વીચાર સુજતો નથી.

અભીમાન એ દેવના પાપી કામની માણસને કેળવણી આપનાર છે. માણસજાતને તે વારસાથી ઉતરેલો માણસીક અવાસ નથી. પણ નાદાની, ખતા, અને અધુરાપણાથી ઈનસાનની અંદર તેની ઉત્પત્તિ થયેલી છે. વાસ્તે માણસના દીલની અંદર ઘણી છુપી રીતે દાખલ થનારો તથા માણસની વીચાર શક્તીને અંધારામાં રાખનારો અભીમાન સેવાયનો બીજો કોઈ દુરગુણ નથી.

ન્યારે આપણે મગરૂરીના ગરકમાં દુબી જઈએ છઈએ, ત્યારેજ આપણે પોતાને સાફ માન માગ્યે છઈએ.

અભીમાન એ માણસની આખાદ હાલતને જલદીથી તોડી પાડનારો, ખોદાએતાલાનો કહેર આપની ઉપર લાવનારો અને લોકોના ધીકારની અંદર આપણને પોંચાડનારો દુરગુણ છે.

આપણા પાક અવસ્તામાં જણાવેલું છે કે અંગ્રોમન્યુશના દેશમાં દાદાર હોરમજદની જહોજલાલી સમાઈ શકી નહીં, અને તેને તે કુદરતના સાહેબના કામને હાણી પોંચાડવાનો અભીમાનીનો વિચાર ઉત્તપન થયો, તેથી અભીમાન રાખી હોરમજદની ગરોથમાંની પેદાયશનો નાશ કરવાનો તેણે ઠરાવ કીધો હતો. જે અભીમાનીના બદલા તરીકે અશો હોરમજદે તેને ગરોથમાનની અંદરથી બાહર કાઢાડી દોજખનાં અંધારાં અને પાપીઓના મકાનનો તેને ઉપરી બનાવ્યો હતો, અને મીનોયજદોની સદ્ગુણોથી તેને ખરતરક કીધો હતો*. તેણે દોજખમાંથી નીકલીને પોતાના દેવ દરજેની સાથે બહેશતના મકાન તરફ જવાનો એરાદો કીધો, તેમાં તે કાલ્યો નહીં, અને સેવટે દોજખનું બંદીખાનું તેને વેઠવું પડ્યું.

ઈરાનનો એજમતી, ખોરેહમંદ અને પરેહજગાર પાદશાહ જમશીદ, જેણે સઘલી દુન્યાને પોતાની કુદરતી દાનાઈથી આખાદ કીધી હતી, અને અશો હોરમજદની ચઝદાંપરસ્તી દીનથી લોકોને નીતીવાન, પરેહજગાર, અને ખેહરતી બનાવ્યાં હતાં તેના સઘલાં કીરતીવાન કામોથી તે પાદશાહના મનમાં સેવટે મગરૂરી શરૂ થઈ. અને તેણે પોતાની દરબારમાં તેના વજીર અમીરોની આગલ પોતાનાં કામોને હોરમજદની સાથે સરખાવીને પોતાનો ખોદાઈદાવો જાહેર કીધો હતો. જેથી ટુંક અયામમાં જે ખોદાતાલાની તરફથી ક્યાની ખોરેહ તેને મંગેલું હતું તે તેનાથી દુર થયું, ઈરાનના વજીર અમીરો તેનાથી નારાજ થયા અને તેઓએ જમશીદ પાદશાહના ૧૦૦૦૦ સવારના સેપેહસાલાર, બીવરઅસ્થને (યાંને જોહાકને) ઈરાનનો રાજ બનાવ્યો હતો. પેલો કીરતીવાન પાદશાહ જમશીદ પોતાનું ઈરાન સરજમીનનું રાજ ખોહી બેઠો, અને

* જુમ્મા વંદીદાદની ૨૨ મી પરગરદ.

જોહાકની ધાસ્તીથી બરાતો રહી ખરાબ અવસ્થામાં પોતાની જીંદગી
ગુજરાને આંખે દુન્યા છોડી ગયો.

શાએર ફીરદુસી પોતાના શાહાનામાંની તવારીખમાં એ પાદશાહના
અબીમાનીવાળા શબદો વીગતવાર લખીને પછી કહે છે કે:—

چون این گفتار شد فریزدان از وی
کشت و جهان شد پر از گفتگوی
منی چون بر پیوست با کردگار
شکست اندر آورد و بر کشت کار

“જ્યારે તેણે પાકદાદારની તરફ અબીમાની કીધી ત્યારે જોદાઈ
નુર તેનાથી દુર થયું. દુન્યામાં તેનો ગીલો થવા લાગો અને
તેને જોદાઈ દાંવો કીધાથી બદબખ્તી આવી અને સઘળું ઉલટું
થવા લાગ્યું.

પાદશાહ ફરેદુને પોતાના સેલમ અને નુર નામના દીકરાઓને
ચીન અને તુરકસ્તાનનો દેશ આપી ત્યાંના રાજ બનાવ્યા હતા. તે
બેવકા છોકરાઓ પોતાના મગજમાં ગર્વ લાવીને પોતાના મુરબી બાપના
ઠરાવની સામને થયા, અને પોતાના નાઢલા બાઈ એરચને ફરેદુને
ઈરાનનો રાજ કીધો હતો તેને મારી નાખી, તેનાં બેજાન માથાને
પાદશાહ ફરેદુન પાસે પાંકલીને તાંનાજની સાથે અબીમાનથી તેઓ-
એ પોતાના બાપને કેહેવડાવ્યું કે આંખે માથાં ઉપર તું ઈરાનની હકુ-
તમનું તાજ મેલજે. તેઓ મગફરીથી એમ સમજતા હતા કે હમો ઈરા-
નના રાજ થઈશું, અને હમોને દુનીઆમાં કોઈ સજા કરનારો નથી.
પણ ત્યારપછી એરચ પાદશાહના નખીરા મીનોચહેરશાહના હાથ
ઉપર તે બેહુ બાઈઓ ઘણી સરગરદાની અને લાચાર હાલતે કતલ
થઈને મરણ પામ્યા. આંખે મગફર અને બેરેહમ છોકરાઓએ
પોતાના મુરબી શાહ ફરેદુન ઉપર તેના વાહલા દીકરાનું માથું મોકલા-
વીને તેને જે બેઅબી બરેલા સજુનો કેહેવાડ્યા હતા, તેની નોંધ
શાએર ફીરદુસી પોતાની કેતાબમાં આંખે રીતે કરી ગીઓ છે:—

چفین کفت یزک سر آن نیاز
 که تاج نیازگان بدو کشت باز
 کنون خرواه تاجش ده و خواہ تخت
 شد آن شاه کسفر نیازی درخت

“નિઆગાનોનાં તાજની ઉમેદ જેને સાફ તું એ રાખી હતી તેનું આજે માથું છે, માટે હવે તું તેને ગમેતો તાજ પેહડાવ કે તખ્ત આપ. જે નાદલા શાહજદાનાં ઝાડથી તું ઉમેદ રાખતો હતો તે ઝાડ મરણ પામ્યું છે.”

તુરાનના પાદશાહ અક્રરાસ્થાપના મગજમાં ઈરાનના રાજાઓનો અન્ત લાવી સધલી પૃથ્વીનો રાજકર્તા થવાનું અભિમાન હતું. તેથી તે પોતાના મોટા દેશના વીસ્તાર અને ખેહુદ લશ્કર ઉપર મુસનાક અને મગર રહીને તક મલતાં વારેઘડીએ ઈરાન ઉપર ચઢાઈ લેઈ જતો હતો, પણ દર વખતે હાર ખાઈને પાછો ફરતો હતો. તેણે પોતાના પાદશાહી લોભની અભિમાનીમાં પોતાના બાઈ અગરેરસને, ઈરાનના શહાજદા નોદરને, અને સીઆવજશને તથા ઈરાનના ખેહુદ પહલવાનોને અને શાહજદાઓને મારી નાખ્યા હતા, પણ તેના અભિમાનથી સેવતે પૃથ્વીના આજે બલવંત પાદશાહને રહેવાને એક ઘરખી રહ્યું નહીં; અને તે શાહ કેખશરના દરથી એક પહાડની અંદર એક બોયરામાં બરાઈને ફડન અને જરી કરવા લાગેા અને ખોદાપાસે મદદ માગી, પણ તે સાહેબે તેને મદદ નહીં કીધી, અને અંતે તેજ અક્રરાસ્થાપ પાદશાહને તે પાહડ ઉપર બંદગી કરનારા હોમ દસ્તુરે પકડીને પાદશાહ કેખુશરને સ્વાધીન કીધો. કેખુશરએ પોતાના બાપ સીઆવજશ અને અગરેરસની અક્રરાસ્થાપને હાથે થયેલી કટલનો તેના ઉપર કીનો લઈ તેને મારી નખાવ્યો હતો.

ઈરાનના દીનદાર પાદશાહ ગુસ્તાસ્પનો શાહજદો અસફંદયાર પેગમબર અશો જરથોસ્તની દુવાથી રોઈનતન થયેતો હતો, એટલે

જે તેના બદન ઉપર કોઈની જાતનું હુથીઆર લાગુ પડી શક નહીં હતું, તેથી તે ઝેરાવર શાહજાદાએ બાહદુરીથી જુરાની પાદશાહ અરજસ્પ સાથની તથા બીજી ઘણી એક લડાઈઓમાં ફતેહ મેલવી હતી, અને આખી દુન્યામાં નામદાર થયો હતો. આએ સઘલી ફતેહથી તેના દેમાગમાં મગરૂરી શરૂ થઈ. પાદશાહ ગુસ્તાસ્પના હોકમથી જેહાંપહલવાન રસ્તમના હાથ બાંધીને / ઈરાનના પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની હજુરમાં લાવવાનો તેણે ઠરાવ કીધો, અને જાણુલ શહેર તરફ રસ્તમની સાથે લડાઈ કરવા સારૂ લશકર સાથે તે ગીયો, આએ વેલા જેહાંપહલવાન રસ્તમે શાહજાદા અસ્પંદયારને તેની સાથે લડાઈ કરવાથી ઘણો વાલ્યો, અને મહોબત તથા પ્રીત બતલાવી. સેવટે શાહજાદાની સાથે ઈરાન ખાતે પાદશાહની હજુરમાં જઈ પાદશાહના કેહેવાથી પોતાના હાથ ઉપર બેડી નાખવાને રસ્તમે કબુલાત આપી, પણ શાહજાદા અસ્પંદયારે પોતાના રોઘનતન ઉપર મગરૂર રહી તેની આજેજને કબુલ નહી રાખી અને તેનું કેહેવું માન્યું નહીં. જેહાંપહલવાન રસ્તમને હરાવીને પોતે દુનીઆમાં સરવેથી સરસ થવાની મગરૂરી તેનાં બેજમાં પેવસ થઈ, ત્યારે રસ્તમે તેની આંખમાં ગજના ઝાડનો એક તીર માર્યો જેથી જખમી થઈ અસફંદયાર મરણ પામ્યો.

દસ્તુરાન દસ્તુર આદરબાદ મારાસ્પંદે પોતાના દીકરા જરથોશ્તને જે નસીહત કીધી છે તે તમારાં મન ઉપર હુમેશાં થસાવેલી રાખજો:—

અભીમાનવાણું આદમી હુમેશાં મોરાદ વગરનું રહેછે, વાસતે આએ દુન્યાની દોલત અને મતા ઉપર મગરૂર રહેતો ના, કારણ કે આએ દુનીઆની દોલત જેમ એક પક્ષી એક ઝાડ ઉપરથી બીજાં ઝાડ ઉપર ઉડેછે અને કોઈ ઝાડ ઉપર હુમેશ બેસી રેહતું નથી તેની માફક નાપાયદાર છે !

મીનોખેરદની નસીહત એવી છે કે:—

આએ દુન્યાની કોઈની દોલત ઉપર મગરૂર રહેતો ના, કારણ

આએ દુનીઆની દોલત જેમ એક પાણીવાણું વાદણું પાણીને ખેંચનારા પાહડો તરફ આવેછે, અને કોઈ પહાડ ઉપર કાયમ રહેતું નથી તે પરમાણે છે. આએ દુનીઆની ઘણી દોલત તથા માલમતા ઉપર મગફર ના રહેતો, કારણ કે સેવટે તે સઘલી દોલત તુને છોડી જવી પડશે. તારી હકુમત ઉપર તું મુશતાક મા રહેતો કેમકે સેવટે તુને વગર હકુમતનો થતું પડવાનું છે. આએ દુનીઆની મોહટાઈ તથા ઈજ્જત ઉપર તું મગફર રહેતાના, કેમકે તે તુને આવતી દુન્યાની ઈજ્જત મેલવવાની મદદ કરનાર નથી. પોતાના ખુબેર્ગ ખાનદાન તથા ઓલાદ ઉપર મગફર થતો ના, કારણ કે તું તારાં તે કામથી સેવટે પસતાશે!

નેક જરથોશ્તીઓ! ઉપર જણાવેલા કદીમ ઈરાની તવારીખના દાખલાથી તમોએ યાદ રાખવું જોઈએ કે મગફરી, અબીમાન થા નાલાયકીથી દુન્યાના ઘણાં જોરેમંડ પાદશાહો અને જોહાપહલવાન અસપંદયાર જેવા સુરા નરો ફના થયાછે, અને સેવટે પોતાની મગફરીનું ખુફં પરીણામ જોઈ, અફસોસ અને પસ્તાવો કરી રહેલત પામ્યાછે. વાસ્તે દીનદાર બાઈઓ! આરમઈતિ જે નમનતાઈનો નેક ગુણ છે તેને પયારો ગણો! હમેશાં સરવેને નમવાની અને સબીઅતાથી વરતવાની આદત પાડો! અને તમારા અશો ખેગમખરના પસંદ કીધેલા આએ બલા ગુણને તમારા જીગરમાં, કોતરી રાખો! આએ ગેતીની ટુંક જિંદગીને લગતી તમારી દોલત, જહો જલાલી, હકુમેત, અને કીરતી ઉપર મગફર અને મુશતાક રહેતા ના!

